

KOMPETENCIJE UČITELJA I NASTAVNIKA PRIPRAVNIKA HRVATSKOGA JEZIKA NA STRUČNOME ISPITU

1. Metodička kompetencija učitelja i nastavnika pripravnika u pisanome radu

METODIČKA KOMPETENCIJA

- ❖ obuhvaća znanja i vještine posredovanja znanstvenih spoznaja u nastavi određenog predmeta
- ❖ jedna od najvažnijih sastavnica osposobljenosti za poučavanje – primarnost praktičnoga rada
- ❖ osposobljenost za uspješno posredovanje sadržaja učenja – umijeće

Metodička kompetencija u pisanome radu obuhvaća:

1. U odnosu na zadanu temu – sposobnost uporabe:
  - a) teorijskoga znanja matičnih znanosti (jezikoslovlje, znanost o književnosti...)
  - b) posebnih teorijskih metodičkih znanja (metodički sustavi, metode i oblici rada, metodički postupci...).
2. Sposobnost povezivanja teorijskoga znanja i praktičnih spoznaja - oprimjerivanje (isprepletanje teorijskih i praktičnih spoznaja – razumijevanje teme: spoznaje stečene u vlastitome radu s učenicima ili navođenje primjera koji ne moraju biti dio pripravnikova iskustva u neposrednome radu s učenicima u nastavi).
3. Referiranje na stručno-metodičku literaturu (parafraziranje i navođenje po sjećanju, navođenje stručne i metodičke literature te autora (znanstvene knjige, zbornici, monografije, časopisi).

KOMPOZICIJA PISANOGA RADA

1. UVOD – najava teme i cilja rada, oblikovanje konteksta, navođenje nekoliko osnovnih misli ili teza, odnosno (problemских) pitanja
2. RAZRADA – stručno-metodičko oblikovanje teme, opisivanje i objašnjavanje polazišnih teza, oprimjerivanje, navođenje tvrdnja iz literature, ali i vlastitih promišljanja
3. ZAKLJUČAK – povezivanje glavnih teza, oblikovanje zaključne misli

VRJEDNOVANJE STRUČNO-METODIČKE RAZINE PISANOGA RADA

1. razumijevanje teme (potpuno, djelomično, tema nije shvaćena)
2. metodička kompetencija (ključni pojmovi, oprimjerivanje, referiranje na literaturu)
3. oblikovanost / kompozicija (skladna, neskladna, digresije)
4. popis literaturnih jedinica (naveden, nije naveden)

2. Pisana priprava za nastavni sat

Pisana priprava treba sadržavati:

- ❖ naslovnice
- ❖ metodičke sastavnice
- ❖ literaturu i izvore
- ❖ ustroj nastavnoga sata te razradu
- ❖ plan ploče / plan prozirnice
- ❖ priloge (lingvometodički predložak, likovni prilog... – precizno naveden izvor i autor; nastavni listići za samostalan učenički rad i dr.; jasna označenost svih pisanih priloga u tekstualnome dijelu pisane pripreve).

Pisana priprava treba pokazati:

- ❖ poznavanje metodičkoga nazivlja i instrumentarija
- ❖ sposobnost izbora nastavnih metoda i oblika rada, metodičkih sustava i metodičkih postupaka te kreativnost u njihovoj primjeni
- ❖ poznavanje ustroja nastavnoga sata književnosti, hrvatskoga jezika i jezičnoga izražavanja
- ❖ sposobnost izbora ili samostalnoga oblikovanja lingvometodičkih predložaka, sposobnost oblikovanja zadataka te plana ploče/prozirnice.

3. Kompetencije učitelja i nastavnika pripravnika u izvedbi nastavnoga sata

- ❖ stručno-metodička kompetencija: ovladanost matičnim znanostima, metodička kompetencija (umijeće oblikovanja skupinskoga rada, rada u paru, primjene metodičkih sustava, metoda, postupaka...), razvidan ustroj nastavnoga sata, glatki prijelazi između nastavnih etapa te izmjene metoda i oblika rada, odmjerena i svrhovita uporaba nastavnih sredstava i pomagala
- ❖ komunikacijska kompetencija: poštivanje pravogovorne norme hrvatskoga književnoga jezika, govorna spretnost (jasnoća, izražajnost), usmjerenost učenicima (empatija, podržavanje, emocionalnost)

Djelotvorno postavljanje pitanja:

- zastupljenost različitih vrsta pitanja
  - postavljanje pitanja svim učenicima
  - prilagodba izbora riječi i sadržaja pitanja učenicima
  - po potrebi postavljanje potpitanja
  - iskoristiti učenikove odgovore (i netočne)
  - izbor trenutka za postavljanje pitanja
  - primjerena stanka između pitanja
  - progresivno povećavanje spoznajnih zahtjeva nizanjem pitanja višega reda
  - djelotvorno se služiti pitanjima u pisanome obliku
  - razumljive upute i primjerene učenicima.
-
- ❖ pedagoška kompetencija: uspostavljanje pozitivnoga razrednoga ozračja na početku nastavnoga sata, opušteno i sigurno učiteljevo/nastavnikovo ponašanje te pobuđivanje zanimanja za nastavu, poticanje učenika na rad i isticanje svojih očekivanja, odnosi učitelj/nastavnik – učenik utemeljeni su na međusobnome poštovanju, razumijevanju i suradnji, učiteljevi/nastavnikovi komentari i povratne obavijesti pridonose izgradnji učenikova samopouzdanja